

Datum
8 april 2021

Kenmerk
BBPZ/MvR/RBos/21-024

vereniging van
woningcorporaties

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. vaste Kamercommissie voor SZW

Koningin Julianaplein 10
2595 AA Den Haag
Postbus 93121
2509 AC Den Haag

088 233 37 00
aedes@aedes.nl
www.aedes.nl

Onderwerp
Herziening asbeststelsel

KvK 40478218

Geachte leden van de commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Aedes, LTO Nederland, VEH en VNG pleiten voor meer risico gestuurd, innovatief asbestbeleid en een fundamenteel herontwerp van het asbeststelsel.

De Tweede Kamer heeft in november 2020 de motie Smals c.s. (25883-398) aangenomen die oproept handhaving en publieke sturing op het asbestdossier te versterken. De Kamerbrief waarin demissionair minister van SZW Koolmees reageert op deze motie (2021-0000028278) staat aanstaande dinsdag 13 april op de agenda van de procedurevergadering van uw commissie.

Als gezamenlijke opdrachtgevende partijen zijn we blij dat de minister van SZW inziet dat het huidige asbeststelsel verbeterd moet worden. We betreuren echter dat de minister niet de nodige stappen zet om de doorgeschoten zelfregulering en marktwerking in het huidige asbeststelsel fundamenteel aan te pakken. Daarom roepen wij u én het nieuwe kabinet op werk te maken van een hoogstnoodzakelijke fundamentele herziening van het asbeststelsel en dit serieus in uw Kamer te bespreken.

Risico gestuurd en innovatief asbestbeleid

Aedes, LTO Nederland, VEH en VNG pleiten voor een risico gestuurde innovatieve aanpak waar maatwerk mogelijk is voor de sanering van asbestdaken en andere asbesthoudende toepassingen. Het nieuwe kabinet moet daarom inzetten op:

- *Risicogerichte aanpak.* Volledig en onafhankelijk vervolgonderzoek (door bijv. TNO) is nodig om te kunnen bepalen of asbesttoepassingen in de laagrisico klasse (risicoklasse 1) gesaneerd kunnen worden. Als wetenschappelijk onderzoek aantoont dat het veilig is moet er afschaling plaatsvinden. Bij veel kleine onderhoudswerkzaamheden, zoals reparaties aan tegelwerk en het boren van gaten in tegelwanden zijn nu, door de asbestwet- en regelgeving, onevenredig hoge kosten gemoeid. Dit levert het gevaar op dat particulieren dit op eigen houtje doen met als gevolg

dat de risico's juist worden vergroot. Bij asbestdaken kan in de praktijk al gestart worden met risico-inventarisatie, waarmee bepaald wordt welke daken verweerd zijn en waar nog niets aan de hand is, bijvoorbeeld aan de hand van het stoplichtmodel van VEH.

- *Innovatie.* Het zijn op dit moment nog steeds enkel marktpartijen en opdrachtgevers die innovatie, in de vorm van blootstellingsmetingen, moeten aanjagen. Daarom zou het Validatie- en Innovatiepunt Asbest (VIP) een proactieve rol moeten hebben. Innovaties zoals de schuimmethode moeten met hoge prioriteit worden onderzocht op bruikbaarheid en veiligheid, gezien ze de omvang van de saneringsproblematiek sterk kunnen reduceren. Daarbij zouden resultaten uit VIP-trajecten ook benut moeten worden voor soortgelijke asbesthoudende toepassingen. Bijvoorbeeld beglazingskitten, deze mogen in laag risicoklasse 1 worden gesaneerd, terwijl montage kitten, die qua eigenschappen en saneringsmethode(n) identiek zijn in hoog risicoklasse 2 moeten worden gesaneerd.
- *Financiële ondersteuning.* Eigenaren van woningen/gebouwen moeten aanspraak kunnen maken op praktische steun evenals serieuze en bestendige financiële ondersteuning bij de sanering van asbestdaken. Daarbij zou bij gedwongen verwijdering geen sprake moeten zijn van Btw-heffing, gezien de overheid jarenlang het gebruik van asbesthoudende materialen gestimuleerd en toegestaan heeft.

Fundamentele herziening asbeststelsel

Prof.dr. P.H.A. (Paul) Frissen van de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur heeft in zijn wetenschappelijke rapport '[Het asbeststelsel. Gevangen door Belangen?](#)' geconcludeerd dat in het huidige stelsel van zelfregulering en marktwerking, publieke waarden onvoldoende geborgd zijn en een fundamenteel herontwerp noodzakelijk is.

Aedes, LTO Nederland, VEH en VNG onderschrijven deze conclusie en pleiten daarom voor een stelselherziening langs drie principes die vanuit het NSOB-rapport onderbouwd worden:

1. Normstelling moet onafhankelijk tot stand komen; met daarbij géén rol voor commerciële belanghebbende partijen.
2. Beleg de normstelling en het toezicht bij een écht onafhankelijke en gezaghebbende (nog op te richten) autoriteit. Dit is nu niet het geval.
3. Zet in op proportionaliteit, met een risicogerichte aanpak. Dit is nu niet goed en niet integraal geregeld.

De kleine stappen vooruit die de demissionaire minister van SZW nu aangekondigd heeft in de [wijzigingsvoorstellen van de Arbo-regelgeving](#) nemen de fundamentele gebreken in de governance van het huidige stelsel niet weg.

Tot slot

Aedes, LTO Nederland, VEH en VNG zijn van mening dat met voorrang gewerkt moet worden aan meer proportioneel asbestbeleid dat gekenmerkt wordt door een risicogerichte aanpak, ruimte voor innovatie en wetenschappelijke, onafhankelijke normstelling. Om dat te bereiken is het allereerst van belang dat de nu voorliggende maatregelen ter verbetering van het bestaande asbeststelsel op zo kort mogelijke termijn in de Tweede Kamer besproken worden. Wij werken hier graag samen met betrokken partijen aan mee en zijn altijd bereid om dit schrijven mondeling toe te lichten.

3/3

8 april 2021

Mocht u vragen hebben of nadere informatie willen, neemt u dan contact op met mij of mijn collega Richard Bos (via r.bos@aedes.nl of 06-51926072).

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties
Mede namens LTO Nederland, VEH en VNG

Martin van Rijn
Voorzitter

Bijlage(n)

Cc